

ГРІН ПРЕД'ЯВЛЯЄ ДОДАТКОВУ ГОДИНУ ПРАЦІ ЯК ЗАСІБ ПРОТИ ІНФЛЯЦІЇ

Вашингтон, 22 січня. — Предсідник Американської Федерації Праці, Вільям Грін, вийшов з пред'явленням, щоб завести додатково одну годину праці кожного дня понад звичайні години і так запобігти домаганню підвишки платень, яке довело б до дальшої інфляції. Платня за додаткову годину була б оперта на теперішніх засадах, значить півтори звичайної платні за годину. Це, на його думку, виключило б підвишку цін продуктів. Оцю пропозицію поставив Грін на переслуханні сенатської банкової комісії. Впарі з цим пред'явленням Грін зажадав підвишки податків від надвишки чистих зисків у підприємствах, знижки податків для людей з меншими заробітками, обмеженої контролі цін, пайкування життєвих продуктів, яких є обмаль, приділу деяких сирівців для продуцентів та контролі чиншів.

Майже в тім самім часі С. Е. Вилсон, предсідник Джeneral Моторс Корпорейшен, вийшов з пропозицією, щоб завести довший тиждень праці для стримання інфляції. Підчас пресової конференції президент Труман скритикував цей плян, як такий, що належить до кінця минулого століття.

ВЛАДА ЗАБОРОНЯЄ ПІДВИШКУ ПЛАТНІ ДЛЯ СТРАЙКОМІВ.

Нью Йорк. — Стейтова Рада Робітничих Відносин видала рішення, що підприємець не має права спонувати до праці робітників обіцяною вищою платні під час страйку. Це рішення відноситься до департаментової крамниці Мейсі в Нью Йорку, якої управителі обіцяли шоферам в 1946 р. потрібну платню, коли вони перейдуть ланцю пикетчиків і стануть до праці. Більшість членів Ради стали на становищі, що такий спосіб притягання робітників є однозначний з примусом, а це противиться законам Вагнера. Управа крамниці Мейсі заявила, що піде з цєю справою до Верховного Суду Злучених Держав.

УРЯД КЮ ПРОТИ ТРЕТЬОЇ ПАРТІЇ.

Вашингтон. — Екзекутивна рада Конгресу Індустріальних Організацій 33 голосами проти 11 ухвалила резолюцію з заявою, що „це є політично нерозумним, щоб помагати третій партії в політичній акції в 1948 р.“ Це перший раз в історії КЮ зударилася різко два протилежні погляди в екзекутивній раді, а це комуністів і їх противників. Дискусія тривала цілий четвер, ліва меншина пробувала відложити голосування, однак прогнала. Предсідник КЮ, Филип Морей, заявив, що юні не приневолені слухати резолюції, але мають моральний обов'язок іти за нею.

ПРЕЗИДЕНТ ВІДКИДАЄ ДУМКИ ГУВЕРА В СПРАВІ ДОПОМОГИ ЕВРОПІ.

Вашингтон. — Президент Труман відкинув на пресовій конференції пред'явлення буюшого президента Герберта Гувера, щоб обнижити видатки на допомогу Європі до чотирьох білльйонів доларів. Сен. Артур Ванденберг, голова комісії закордонних справ, спротивився одверто поглядів Гувера, що підмога повинна бути обмежена лише до 15 місяців. Він сказав на переслуханні комісії, що повна допомога є конечна в цій справі.

ПРИЛОВИЛИ НІМЕЦЬКОГО ПЛІННИКА ПО ДВОХ РОКАХ.

Ст. Луїс, Мо. — Рудольфа фон Гейбурга, німецького воєнноплінника, який втік перед двома роками з табору в Форт Девенс, у стейті Масачусетс, приловила тайна поліція Федерального Бюро Інвестицій. Він попав у полон в Африці 3 травня 1943 р., а коли втік з американського табору, тинявся по різних містах, і перед роком став до праці в ресторани в Ст. Луїс. Його пізнав з фотографії буюший американський вояк, який самий був в німецькійolonі.

АМЕРИКА ХОЧЕ ЗАБРАТИ ГРОМАДЯН З ПАЛЕСТИНИ.

Вашингтон. — Департамент стейту передумує над плянами, як допомогти американським громадянам, що опинилися в Палестині, дістатися до Америки. Назріває думка, щоб одворити американський консулят у Гаїфі, в Палестині.

ТИСЯЧІ ПОСИЛОК З СИЦИЛІЇ.

Нью Йорк. — Тисячі малих пачок наспіли сюди з Сицилії останнього місяця, а це прибавляє клопоту митним урядовцям. Вони побоюються заволодіння до Америки яечок овочевої мухи, яка нищить квіт на деревах. У пачках знаходяться харчові припаси, а між ними теж і свіжі овочі. Докищо уряд знищить кількост таких пачок. Посилки овочів з Середземного моря заборонені до Америки від 30 років.

„Голос Америки“ передав Росії й цілому світові у 24 мовах вістку про змову Советів з Гітлером

Вашингтон, 22 січня. — Департамент стейту, через радіеву програму „Голос Америки“ передав населенню Росії й цілому світу вісті про відкриття документів з рр. 1939—41 зо змовою Советів і Гітлера для поділу світу. Перша вістка обіймала 270 слів і була передана до Росії з Нью Йорку через стайцію в Мюнхен, у Німеччині. Попри передачу в російській мові пішла передача ще в інших 23 мовах по цілому світу, отже до Європи, Південної Америки, Далекого Сходу й інших країн. Самий зміст документів буде передаваний ступнево.

Першим відомоном оприлюднення документів була промова американського представника в підкомісії свободи преси в Об'єднаних Державах, проф. Захарії Г. Чафе, в четвер. Він відповів советському делегатові Якову Ломакінові, який закинув американській пресі „підбехтування до війни“ та імперіялізм. Чафе змісія опрокинув закиди Ломакіна й вказав на оприлюднення документів в справі змови Советів. Він запитався, чи змова для знищення держави не є імперіялізмом? Описля Чафе пригадав на різні голоси советських газет, які поширюють ненависть до Злучених Держав. — Британський представник, Арчибалд Мекензі, теж дав відповідь Ломакінові на його закиди, наче б то американській й британській газети були контрольовані якимсь монополем.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДАЛЬШІ ПУБЛІКАЦІЇ В ЕВРОПІ.

З Лондону внаслідок звідомлення, що представники Америки, Англії й Франції зідуться на наради в березні, щоб вирішити, які документи, забрані з Німеччини, мають увійти в перші два томи, які мають обняти лише деякі з 2,000 усіх документів. На запит деяких кореспондентів у Британії появилася відповідь, що уряд Злучених Держав дістав наперед згоду на оприлюднення документів, яке появилася в четвер. До п'ятниці ранку 23. січня не появилася жадні критичні замітки в європейській пресі про значення публікації.

МАРШАЛ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРИЯЗНИ АМЕРИКИ З ЕВРОПОЮ.

Атланта, у стейті Джорджія. — Секретар стейту Маршал заявив, що Злучені Держави потребують приятелів у Західній Європі, коли хочуть остатися сильними і служити ідеалам свободи. Він твердив, що допомога для видужання Європи є чимсь більшим ніж допомогою для економічної відбудови. Це є велике кооперативне змагання для рятунку цивілізації. Воно матиме великий вплив на майбутній добробут і безпеку всіх американців — для Півночі, Сходу й Заходу.

СОВЕТСЬКИМ ПРЕДСТАВНИКАМ ЗАБОРОНЕНИЙ ВСТУП ДО КАНАДСЬКИХ ТАБОРІВ.

Оттава, Канада, 22 січня. — Канада заборонила советським військовим представникам вступу до канадських військових таборів та установ тому, що канадські представники в Соетах виключені від подібних відвідин у советських країнах. Про це появилася спільне звідомлення міністерства оборони і закордонних справ.

СТЕЙТСЬКІ ВОЄННІ КОРАБЛІ В АРГЕНТИНІ.

Буенос Айрес. — Президент Хуан Перон прийняв віцеадмірала Лінді Д. МекКорміка, який прибув сюди як командант відділу американської воєнної флотії на односторонній відвідин. Крім адмірала відвідали Перона ще інші високі морські офіцери, яких представили американський амбасадор Джеймс Брус. Прийняття було дуже сердечне, як згадано в газетах.

Бюджет і плян І. Р. О. на 1948 рік ПЛЯНУЮТЬ ПЕРЕСИЛИТИ 400,000 СКИТАЛЬНИКІВ.

Женева, 22 січня. — Підготовча Комісія Міжнародної Організації для Збігів (ІРО) прийняла бюджет на 1948 рік у висоті 155,027,000 доларів, що його предложив екзекутивний секретар Комісії, Вільям Ток, на відкритті лятій сесії цієї організації. Проте, реальні можливості існують тільки на одержання 117,00,000 доларів з цілої суми. Під час нарад виринула нова проблема, іменню нові збігці з опанованих Советами країн. Діло в тому, що І.Р.О. є тимчасовою організацією і мало б закінчити свою роботу приблизно протягом трьох років. Наплив нових збігців не дозволяє повністю розв'язати проблему переміщення осіб і видивгає нову вимогу перетворити ІРО в пів-постійну організацію. Представники поодиноких країн, не маючи в цьому напрямку окремих інструкцій своїх урядів, не забирали в цій справі становища і її відложено. Але справа статистики скитальників виринула теж при бюджеті. Бо ІРО, перебираючи піклування скитальниками, передбачувало приблизно 635,000 осіб, яким треба буде дати відповідну опіку і допомогу. Від того часу переселено, або репатріовано 240,000 осіб, а в реєстрі ІРО все ще є 626,000 осіб, що їм дається допомогу, поминючи 383,000 осіб, що їм тої допомоги відмовлено. Загальна кількість збігців, яким ІРО повинно дати допомогу, є приблизно один мільйон. Екзекутивний секретар висловив теж побоювання, що голод, нужда і головню дальші політичні, расові і релігійні переслідування на Сході Європи будуть постійно збільшувати кількість клієнтів ІРО і це необхідно взяти до уваги не тільки при нарадах над бюджетом, але трактувати цю проблему як міжнародну політичну справу. На сьогоднішньому засіданні Підготовчої Комісії ІРО її екзекутивний секретар заявив, що в найблищому році організація плянує переселити на постійне головню до заморських країн 400,000 скитальників.

КОМУНІСТИЧНІ ЗМОВНИКИ І СКРИТОВБИВЦІ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Прага, 22. січня. — Чеський міністер справедливости, Прокоп Дртіна, вчора в парламенті заявив, що відома недавню спроба замаху на життя трьох чеських міністрів було ділом урядників комуністичної партії та належала до їх загальної програми комуністичного перевороту в країні. В комуністичній головній квартирі в Оломовці на Моравії знайдено таємний склад зброї. Міністер домагався, щоб комуністичним послам в парламенті відібрати право парламентарної недоторковості за змову проти безпеки республіки. Комуністи заповіли свою відповідь „на завтра“, а комуністичний міністер внутрішніх справ не міг на цю тему дати жодної відповіді, заявляючи тільки, що доходження були ведені міністерством справедливости, з виключенням міністерства внутрішніх справ. Міністер справедливости подав точні дані про ведення та перебіг і вислід слідства в справі намаганого замаху на життя міністрів, називаючи поіменно комуністичних змовників та подаючи до відома їх зізнання.

КОМІСІЯ О.Д. ПРИГОТОВЛЯЄ ЗВІТ В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Лейк Сокекс, Н. Й., 22. січня. — Комісія О.Д. в справі Палестини почала сьогодні підготовку звідомлення для Ради Бізпеси щодо поділу країни на дві держави, жидівську і арабську. Сама проблема поділу вже вирішена, діло тільки в тому, як її перевести. Існує загальне переконання, що цього не пощастить зробити без допомоги окремої міжнародної збройної сили, що є проблемою для себе та яку мусітиме розв'язати вже сама Рада Безпеки.

ПРИЗІДЖАЮТЬ КОРАБЛІ ЗІ СКИТАЛЬНИКАМИ.

Нью Йорк, 22. січня. — Заповіджений на сьогодні приїзд до порту 61 Вест 21 Вулиця і Норт Ривер пароплав „Марін Тайгер“ заізнився з огляду на бурю на океані і приїде до того самого порту в суботу, 24-го січня. Цей пароплав везе 599 переселенців з таборів переміщення осіб в Німеччині, між ними теж українців. Другий пароплав „Марін Флешер“, що везе 682 переселенців з Німеччини, вже виїхав з Бремергафен і повинен причалити до Нью Йорку 28-го січня.

БЕВИН ТВОРИТЬ ЗАХІДНИЙ СОЮЗ

ЗАСУДЖУЄ І ОСТЕРІГАЄ СОВЕТІВ; ІСТОРИЧНИЙ
ЗВОРОТ В БРИТАНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ.

Лондон, 22 січня. — Сьогодні в Палаті Громад виступив секретар закордонних справ Ернест Бевин, накреслюючи нові принципи британської закордонної політики, що їх вважається переломовими в історії цієї країни. Перш за все, Бевин відступив від дотеперішніх британських засад „політичної рівноваги“ та видивгнув конкретний плян західно-європейського союзу держав, підставою якого мав би стати мундорічний британсько-французький економічний і військовий договір на 50 років, та до якого тепер мали б прилучитися Бельгія, Голандія і Люксембург. Британські дипломатичні представники в цих країнах вже одержали доручення пропонувати переговори. Описля мала б відбутися спільна конференція. До цього західного блоку мала б бути включена теж „нова Італія“ після квітневих виборів, а Португалію Бевин теж зарахував до „старих приятелів“. Плян нової британської політики Бевин поставив виразно на двох принципах: разом зі Злученими Державами Америки проти загрози советського імперіялізму. Засуджуючи якнагостріше дотеперішню багатобічну підвину роботу большевиків в усіх частинах світу та на міжнародному терені, Бевин остерігав Советський Союз, що продовжування його дотеперішньої політики мусить довести до війни. На цю саму тему говорив теж від опозиції буюший секретар закордонних справ, Іден, підкреслюючи, що ці власне принципи були вже давно цілями закордонної політики попереднього консервативного уряду. Завтра промовлятиме на цю тему теж Вінстон Чорчил. Виступ Бевина, рівночасно з проголошенням у Вашингтоні таємних документів нацистсько-большевицької дружби, вважається найважливішою подією від часу закінчення війни.

МІЛЬЙОН НІМЦІВ В БАВАРІ СТРАЙКУЮТЬ.

Мюнхен, Німеччина, 22 січня. — Сьогодні о півночі 1,200,000 німців в Баварії, в американській окупаційній зоні, почнуть 24-годинний протестайний страйк проти харчових нестач. З урядового боку не робиться жодних заходів, щоб до страйку не допустити. 24-годинне припинення праці принесе великі шкоди місцевому німецькому господарству, але не матиме будьяких безпосередніх наслідків. Страйк не охопить робітників комунікацій та підприємств загального користування. Нові і ще більші страйки заповідаеться в британській окупаційній зоні у відповідь на дальші харчові обмеження.

ПЕРЕД ДЕВАЛЮАЦІЄЮ ФРАНКА.

Париж, 22 січня. — Французький міністер фінансів, Рене Маєр, сьогодні заявив, що рішення про девалюацію франка мусить застати ще до кінця цього тижня, бо до цього заставляють обставини. З урядових кол теж заявили, що Міжнародний Монетарний Фонд не міг відкинути французького девалюаційного пляну, бо він є єдиним виходом для теперішнього господарського положення країни.

МОСКВА ЗАПОВІДАЄ АМЕРИКАНСЬКО-СОВЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Лондон, 22 січня (Ройтер). — Московське радіо повідомило сьогодні що в найближчих днях плянується розпочати советсько-американські переговори в справі договору між обома країнами з 1942 року та „ленд-ліз"-у. Переговори мають відбутися у Вашингтоні.

БРИТАНСЬКО-СОВЕТСЬКА ЖІНОЧА СПРАВА.

Лондон, 22 січня. — Сьогодні в Палаті Лордів знову видивгнуто справу 15 советських жінок, що вийшли заміж за британців і яких советський уряд тепер не пускає до Англії. Один з бесідників в цій справі пропонував, щоб Британія „почала діяти“, якщо большевики не випустять цих жінок до кінця цього місяця.

ІРАНЦІ ПІДДЕРЖУЮТЬ ДОГОВІР З БРИТАНІЄЮ.

Лондон, 22 січня. — Іранський преміє Салег Ябр сьогодні заявив, що абсолютна більшість іранського населення і їх представників в парламенті піддержують підписаний недавно договір взаємної допомоги та політично-військових гарантій. Регент Ірану докищо відмовився потвердити цей договір і справу розглядатиме парламент.

ЧЕСЬКІ НАДІЇ НА ПЛЯН МАРШАЛА.

Прага, 22 січня. — Чеський міністер закордонних справ, Ян Масарик, промовляючи сьогодні в місті Бруен заявив, що хоча Чехословаччина „з добре відомих чеському народові причин“ не може брати активної участі в здійснюванні Пляну Маршала, проте він сподіється, що це доведе до оживлених торговельних стосунків теж між Сходом і Заходом і тим самим матиме корисні наслідки для Чехословаччини.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
Повноцінна копія три центи.	Three cents a copy.
На рік \$7.00	One year \$7.00
На пів року \$3.00	Six months \$3.75
На три місяці \$2.00	Three months \$2.00

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СПІЛКА СТАЛІНА З ГІТЛЕРОМ

Думаємо, що як відносини між Злученими Державами і Советами будуть далі погіршатись, то Вашингтонів ще не раз урветься терпечі і він проголосить ще не один ганебний крок Кремля, який готує здивувати, можливо, навіть найбільших прихильників Сталіна. Та нас уже ніщо не здивує, а це тому, що український нарід випробував на собі вже давно весь більшовицький обман, усе кремлівське крутість і варварство, уся злобу і зраду, яку тільки можна людям придумати. Усе це передав український нарід світові до відома вже 30 років тому, коли сам падав кривавою жертвою московської облуди та кремлівської тиранії, але світ цей, включно з демократичними потугами, був на це глухий. Нині ці речі відомі, бо Кремль не тільки поширив своє варварство на інші народи і країни, але зачав атакувати навіть Злучені Держави та навіть їм відгрозуватись, чи навіть загрожувати. Це й причина, чому друкуються тепер документи советсько-німецької спілки, компримуючі воєнного союзника Злучених Держав та виявляючи агресію, імперіалізм, облуду та крайній цинізм не тільки Гітлера та Рібентропа, але в ще більшій мірі Сталіна та Молотова.

Зокрема дуже важне тут це, що Сталін так дуже ненавидів Америку, та що він волів, щоби перемогла гітлерівська Німеччина. Тому це, що Москва поведла тепер таку непогамовану пропаганду проти Злучених Держав та виповила одверту війну Плянью Маршала, є в світлі проголошених документів цілком зрозумілим, бо є тільки послідовністю давньої кремлівської політики, в якій очам Злучених Держав це той найбільший ворог, якого треба найбільше боятись і якого треба постійно й всякими засобами нищити. Та думаємо, що тепер вже й сліпий міг добачувати це відношення Советів до Америки і без проголошених документів, які тільки потвердили те, що давно існувало, а в що багато не вірило.

Проголошування урядом того роду актів було б в давних часах нічим іншим, а тільки виповідненням війни, чи кроком, який мусить довести до воєнного конфлікту. Та ми живемо тепер в інших часах. Те ж й інші методи ввели тоталітаризми в міжнародні відносини. Брехня, лайка та напасті стали мовами дипломатів, як це бачимо по промовах Молотова, Вишинського, Мануїльського та їм подібних більшовицьких представників. Значить, що в таких обставинах не спричинило великого замішання на міжнароднім полі теж і опублікування документів спілки Сталіна з Гітлером. Совети зачнуть далі по своєму крутити і „виписати“, що нікого не переконає, але буде вистачальне для тих, що ідуть сліпо за Москвою. Зате є небезпека, що сталінсько-гітлерівський підступний напад на Польщу готова тепер використовувати польська пропаганда в Англії та Америці і домагатись звороту „половини Польщі“, яку забрала „Росія, до якої ті землі ніколи не належали“, рахуючи на симпатії американців та англійців та їх необзнаність зі справою. Яка з цього може вийти шкода для визвольної акції народів, гноблених Москвою, в цьому українців і поляків в першу чергу, годі навіть передбачити. Бо одна справа з облудою і насиллям Кремля у відношенні до Польщі, а друга з цєю „половиною Польщі“, якої землі не є польськими.

Скитальники далі в небезпеці

Гвайто Рід, редактор щоденника Геральд Трибюн, пише про небезпеку, яку становлять в американській окупаційній зоні переміщені особи. Американський військовий губернатор, ген. Лушус Клей, за звітом Ріда, назвав скитальників „найбільш пекучою проблемою“, а це з огляду на відношення німецького населення, яке може виявитись у „масовім насиллі“.

Диплусувачі зі скитальничини до нашого часопису не раз згадували про погане відношення німців до скитальців. А тепер сам американський генерал вказує на можливість масового насилля, тобто на можливість погромів. Та це вказувало б теж на ослаблення американської влади в Німеччині, коли військовий губернатор отворто признає можливість погрому.

Положення може ще погіршитись в недалекий майбутності, коли опіку й утримання над скитальниками перебере на себе нова міжнародна організація, створена Об'єднаними Державами, а це І. Р. О. Звісно, що міжнародні організації мало коли мають повний авторитет. Саме тому, що це влада зкомбінована, а відповідальність поділена між різними чинниками, адміністрація міжнародної влади буває звичайно слабою і дає притоку до різних надужити.

За звітом Ріда, американська окупаційна влада сама признає, що скитальників це одверта рана, яку нема чим загостити. З огляду на нестачу засобів для належного наладнання скитальницьких відносин, сама американська влада погоджується з думкою, що скитальників треба якось позбутись. У першу чергу, як признав директор цивільних справ при американській окупаційній владі, ген. Тамес Гаролд, американці далі помагають при репатріації скитальників до їхніх рідних країн. Вони далі не пускають різних агітаторів, які намовляють скитальників до повороту на „родину“, а навіть дають країні пайки таким, які погодяться на репатріацію. Американська влада признає, що всі ці способи не приносять успіху, бо є такі скитальники, що й слухати не хочуть про репатріацію. Та все таки бувають одиниці й гурти, яких перевозять на рідну землю, де як от в випадку повороту до Советів, де їх повільно чи негайна смерть. Тепер число репатріантів доходить в американській зоні до мінімуму. Редактор Рід згадує, що в часі між 30. вереснем 1946 роком і вереснем 1947 число репатріантів зменшилось до 4,160 осіб, коли попередня річна квота виносила 14,120 осіб.

Однак з листів, які до нас доходить, виходило б, що в таборах далі відбуваються скринінги. Можливе, що окупаційна влада таки далі намагається обмежити число скитальників до такого мінімуму, яке можна б по людськи вижити та розселити як працездатних робітників до різних заможських країн, включаючи й Злучені Держави. Таких людей американська воєнна влада остаточно мусила б теж охоронити і перед можливим погромом з боку німців до того часу, доки їх не розмістять по інших країнах.

Оцей здогад не є вільним здогадом, а опертій на фактах, про які згадує Рід: Чорний ринок, який існував посеред скитальників, майже викоренений, бо лише ще кілька одиниць ним займається. Минулого місяця було заарештовано 11 випадків на тиждень торгів на чорнім ринку, коли попередніми місяцями таких випадків було по 26 на тиждень. До „викоренення“ чорного ринку причинилася сама влада тим, що підпомагала енергійно змагання скитальників підвизитись якогось ремесла. Про ці ремесла були вже згадки в українській пресі доволі часто попередніми часами, тому нема потреби їх переповідати. Це теж вказувало б, що американська влада хоче мати в себе лише людей спосібних до праці і то спеціалістів в різних зайняттях.

Загалом влада оцінює, що 61% скитальників надаються до якоїсь праці, а з них 38% є постійно zatrudнених в американських установах на окупації. Таких спеціалістів в різних роботах відступає Америка різними країнами, як от Канада, країнам Південної Америки, Австралії, Африці, навіть і на Далекий Схід.

Свідомість такого положення скитальників у Німеччині нагадує кровиним їхнім братам, які перебувають в Америці, не зменшувати чуйності й енергії у змаганні до рятунку емігрантів в Європі. Треба далі посилювати афідевіти, треба шукати допомоги для отримання американських віз і треба напирати на конгрес для зміни еміграційних постанов що до нових імігрантів. Впарі з такою акцією мусить іти збіркова акція, бо треба збільшити фонди для правного забезпечення скитальників в Європі. Це все відноситься теж і до нас — американських українців.

КОЖНИЙ СВІДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

С. Гординський.

Вереск банкрутів

У тридцятиріччя советської революції українські письменники на підсоветській Україні зробили перегляд своїх здобутків за той час. Якщо вірити словам якогось А. Тростянецького в „Літературній Газеті“, то в 30-річчя радянська література „здобула світове визнання. Міжнародний авторитет радянського мистецтва день-у-день зростає. Його передову роль у світі намагаються заперечувати лише заперки наші вороги. В той час, коли капіталістичний світ уже не спроможний створювати визначні художні цінності, радянські письменники пишуть книги, що приковують до себе увагу всього людства“.

Чи справді воно так?

Ми зашиємо на боці советську літературу російську, яка сама живе більш дивідендами минулого (Толстой, Достоевський, Чехов), а поглянемо на те, як представляються справи на фронті літератури української. Бо гарні слова — одне, а факти — друге. Із самих звітів українських підсоветських письменників видно, що справи стоять зовсім не так рожево і що тим, які за неї відповідають, з того приводу збирається просто на плач.

В днях 15—20 вересня минулого року відбувся в Києві пленум правління „Спілки радянських письменників України“ (СРПУ), на якому взяло участь понад 100 письменників. Учасники зїзду були призначені секретарем ЦК Лейзором Мойсейовичем Кагановичем, якого Сталін знову прислав на Україну ліквідувати останні прояви українського національного відродження. Доповідь на пленумі вголосив Олександр Корнійчук, чоловік польської письменниці Ванди Василівської і один з редакторів „Літературної Газети“ в Москві. Після катохвального славослов'я, доповідач перейшов до головного, до ствердження, що на літературному фронті не все гаразд, а то просто погано. Найчільніші письменники, замість орієнтуватись на геніальне вчення Леніна, Сталіна, орієнтуються на буржуазних неокласиків і на Хвилювального. Словом, проголошено уже сотні разів за останнє розгромлений і зметений з лиця землі, український націоналізм і далі є головна небезпека і перешкода, що не дає розвиватись советській літературі на Україні...

Не менш цікаве, як доповідь Корнійчука була й дискусія. Як пише київська „Літературна Газета“, „пленум гостро й недвозначно підкреслив, що головним противником зараз є буржуазний націоналізм. Його пережитки незвичайно живучі, і завдання всіх письменників вести з ним непослабну боротьбу“.

На цю скрипку грав кожен з дискусантів, так і видно було, що всім осується земля зпід ніг. Ось П. Козлянюк, наставник лівівської спілки письменників, скаржився: „У нас на Україні є три літературних журналі. Мені здається, цього дуже мало і я переконаний, що їх буде більше. Але я мушу знову з прикритістю говорити про наш лівівський журнал. Він не раз піддавався справедливій критиці. Проте й зараз ми ще не можемо похвалитись тим, що в нас все гаразд. Ми й досі часом вмішуємо слабкі твори, не навчилися працювати з письменниками і тому не маємо в своєму портфелі достатньої кількості хороших творів.“

Є три літературні журнали в Україні. Проте мені здається, що в жодній редакції нема такої кількості хороших творів, щоб ми могли звернутись до ЦК нашої партії з проханням дозволити видавати ще один журнал, бо маємо повно матеріалу, але не маємо де друкувати. Мені здається, що зараз ні одна з наших редакцій цього не може сказати“.

Так плаче один з представників тієї літератури, що за словами Тростянецького, „приковує до себе увагу всього людства“. Чи не цінне призначення? На всій Україні аж 3 літературні журнали, тоді як у самому Львові до війни їх було більше і кожна редакція мала повно доброго матеріалу на кілька чисел наперед! А тут література, яка „здобула світове визнання“ дає слабкі твори або просто немає чим заповнити журналу...

Ціла дискусія зводилася виставою до критики помилок, тобто лайки тих письменників, яких за словами одного дискусанта точить „рак хвилювизму“. Отож дісталось на горіж Ю. Яновському за його роман „Жива вода“, бо люди в його романі працюють не для комуністичної ідеї, а просто, щоб „зігнати в праці злість“, до того ж його персонажі „визнають незмінні селянські звичаї в моралі“. Максимові Рильському не можуть дарувати того, що в своїй поемі згадав прихильників старих українських діячів. І. Сенченко за нагоди його роману „Нове покоління“ закинуло, що те покоління вишло з нього карикатурою. Один із „стовпів“ советської літератури на Україні — П. Панч — у своєму історичному романі „Запорожці“ допустився „націоналістичних збочень“.

„Націоналістичною теорією Грушевського“ перейнятий „Нарис історії української літератури“ Кирилока й Маслова. Повні „реакційної романтики“ твори О. Кундзіча „Українська хата“ і „Як Тарас їхав по У-

країні“. „Націоналістичні вірші“ дав Терень Масенко, а „пошулу писанину“ О. Хаїн. „Слабою теоретичною озброєністю“ визначаються твори Ю. Мартиня, А. Шияна, Ю. Смолича, С. Воскресенська, К. Гордієнка. „Ідейно-політичні помилки“ є в творах молодих — Виргана, Богмута. Відомий і закордоном кінорежисер Ол. Довженко у своєму сценарії „Україна в огні“ дав „наклеп на український народ і на Червону армію“. Словом — куди не глянь — дряється! А зважмо, що багато з тих письменників носило мундури советських старшин!

Зокрема погані справи на фронті молоді. Ще перед пленумом відбулася Республіканська літературна нарада молоді і на ній було повно скарів на те, що, наприклад, у журналі для молодих „Дніпро“ на 7 книжок тільки в трьох були твори молодих, що видавництво „Молодь“ за цілий рік випустило аж одну книжку молодого автора, що з боку літературного — писання молодих слабкі, і через те столична преса творів молодих авторів друкувати не хоче, а провінційна — просто боїться „якби чого не трапилось“. На фотографіях, що їх помістила „Літературна Газета“, бачимо ряд молодих „симпатичних облич, жадібних знання, і приходить тільки пожаліти ту молодь, який втовмачують у голови, що їм не доміжком є „недостатне опанування теорії марксизму-ленінізму“, тоді як їй бракує просто літературної школи і — хоч дрібни творчої свободи. А то, з мінімальними вивченнями (роман Гончара „Паропороси“) творчість нашої підсоветської молоді стоїть не то на низькому, а просто на ніякому рівні.

Пленум у своїх резолюціях стверджує, що „всі ці недоліки серйозно перешкоджають дальшому піднесенню і розвитку як творчості окремих письменників, так і української радянської літератури в цілому“. З 14 пунктів резолюції пленуму перший пункт подає, що „розвиток української радянської літератури можливий тільки в нещадній боротьбі з ворожою радянською народною буржуазною ідеологією, з найлютішим ворогом української культури — буржуазним націоналізмом і всіма його проявами“. 13 дальших пунктів резолюції є тільки дочіпкою до того першого.

Що з цього всього вийде? А те, що в 30-річчя більшовицької революції советська література на Україні банкрутує, бо залишки українських письменників неспроможні за своїм собі й органічно, хоч, віримо — бо кому життя не мило — багато цього й хоче. Вереск, який зчинили Корнійчуки і КО. з нагоди останніх решток української свідомості і самопошани в творах

(Докінчення на стор. 3-тій).

ОЛЕКСИЯ АНДРІЄНКО.

Я БУВ НА „РОДИНІ“

10)

Тепер кожної ночі когонебудь будили. Хоч у нас на ліжках висіла дощечка з призвищем, все рівно запитували, наставивши пістоля:

— Прізвище?
— Федоренко.
— Збирайся! На комісію!

Почалося жахливе шпигунство. Було заборонено розповідати про те, що питали на комісії. Але шпигуни удавали з себе друзів і обов'язково щонебудь випитували. Тоді тих, хто не втримувався і розповідав, карали: переводили в інший табір, ще з страшнішим режимом або садили в кар-

цер. В таборі існувало декілька таких карцерів. Це були бетонні камери-мішки, в яких тільки тільки вміщався чоловік. Наповнювали її водою, людина повинна була вистояти в ній п'ять-шість годин. На допитач пропонували видавати соїх круїзів, вказати, хто боровся проти більшовизму, хто боровся проти советської влади проти Сталіна. Настав час страшного розрахунку за кожну вільну думку, за слово, яке виривається в людей в надії на звільнення. Обіцяли, о той, хто видасть п'ять чоловіків-

„зрадників“, отримає право „свєтського громадянина“ і буде звільнений від комісії.

Десь взялися „підставні свідки“, які готові були свідчити все, що потрібно було по відношенню будького із нас. Бували на допитах. Часто-густо чоловік, якого викликали на допит, до нас більше не повертався; а інколи ранком, коли нас всіх з табору гнали до річки вмиватися, ми бачили шибениці з повішеними. Вже було відомо, що треба пройти „16 атделений“, тобто шістьнадцять окремих стадій допитів, або, як ми їх називали, „фільтрів“. Пройти їх всіх ні хто не міг. Навіть звичайна чорна праця, як, наприклад, на фабриці дитячих zabawок, вважалася злочинною, який карався тяжкою каторгою в „віддалених местах“ Советського Союзу.

— Взяли б та й осудили всіх разом, — сказав якось Трохимові. — Для чого ж бавитися в допити, слідство, так ніби тут ще може бути справедливість.

— Дурню ти, — відповів він, — Ми вже давно засуджені, але нас повинні довести до такого ступня остраху та жаху, щоб ми назавжди стали рабами советської влади. Щоб ми одного імені жахалися. Ні, брат, в нас ще занадто багато вільного духу, ось тепер і вибивають. Та так вибивають, щоб і іншим не кортіло чогось іншого.

— Вони виженуть!
— Гадаеш? — Трохим подивився на мене довгим поглядом. — Гадаеш? — виженуть? — запитає він знову. І як завжди сам відповів: — Ні, не доведеться. Втримаємо. Перетерпимо, а візьме таки на-

ша. Втікати треба, от що. Втікати.

Був теплий червневий вечір. Ми з Трохимом пішли за бари на паргобок коло загородини. Сонячне коло, ще палаюче огнем, тихенько скачувалося вниз за високим лісом. Яскравим золотом сонячних променів засвітилися верхів'я дерев, розкішні куці бузку і, втікаючи в далечінь, шляхи. В повітрі метушились різні комахки, змагалися в своїй спритності ластівки, доспілював вечірню пісню жайворонки. Кожний з них ловив якусь частку розливаючого над світом сонячного золота, веселився і співав. А у нас, ось уже півтора місяця, тяжкий камінь лежав на серці. Нашого погляду не принадувала, не тішила ні билинка, ні польова квітка, ні зеленуватий простір, а ні тиша, що розпро-

стерла свої крила над сусіднім лісом.

— Трохим, ти хочеш втікати? — Куди? Як?
— А туди... просто.

Він махнув рукою в бік заходу сонця. Обое ми мовчки дивились „туди“. Поети і мрійники з насолодою спостерігали захід сонця, вони тішались з нього. Але ми не дивились на захід сонця за обрій, ми дивились далеко на „Захід“, так, як дивились не на схід сонця, а десь далеко на „Схід“, туди, де розляглись такі рідні простори землі. Для нас світ розділився на ці дві частини. Дві частини, з якими були поєднані таємниці нашої душі, неокреслені думки, почуття і категорії людського буття. Схід і Захід втратили своє природне обличчя, а стали якоюсь матерією, не природним явищем, а політичним у-

групованням. Колиш чоловік з надією задивлявся на небесне світло в блискучому вінці, що вставало ранком, довіряючи йому свої думки. Тепер же сотні тисяч, можливо навіть уже мільйони живих, думаючих відчувалих людей, з журбою і згасаючою надією дивляться на обрій, за яким ще чується тепло останнього проміння згасаючого дня.

Трохим втік, а за ним ще кілька чоловіків. Пішли „туди“, просто на Захід. Нас всіх посадили за це на п'ять днів голодного пайка і посилили охорону. Комісар Покрасов виступив з промовою про те, що серед нас багато шпигунів англо-американського капіталу, що потрібна обачність.

(Дальше буде).

КУПУЙТЕ СВОІ БОНДИ ЧЕРЕЗ „ДІПЛОМ СЕЛВІНГ“

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ДІМ — ЦЕ ПЕРША НАЦІОНАЛЬНА СВЯТИНА.

Продовжуючи свою думку, що у вивченні рідного слова здобувається наймогутнішу зброю, потрібну до боротьби з наступом ворожим на нашу душу, я хочу звернути увагу на значення дому і впливу його атмосфери у творенні національної психози.

Велітні якого небудь народу в світі — це по найбільшій частині діти, виховані в теплій і національній атмосфері домашнього огнища. Дім, хочби як убогий своїм виглядом, чи будовою, за те багатий в теплоту родинної, християнської любові, бував завжди тим першим середовищем національного виховання. Хочби зовнішній світ був ворожий серцю і душі дитини, випещеної, хоч в біді, але в ніжності материнської любові та в боротьбі за долю в світі завжди перемогала сила домашнього огнища, сила материнської любові і посвяти.

Чи мало на те прикладів? Хто знає історію свою, чи американську, йому не треба наводити таких доказів.

То ж і ми тут в Америці, слідкуючи за долею українського народу в Україні, і розуміючи, що і нашим обов'язком є стати в ряди оборонців української душі, мусимо осудити себе самих, що частинно й ми винуваті такому положенню українського народу. Бо, розуміючи, яку страшну і печальну муку переносить наш народ під чужим чоботом і пануванням, ми замало журилися тим, що колись наші діти, в Америці народжені, змушені будуть боротися за ті самі принципи, на яких збудовані Злучені Держави, щоб ними користувалися усі народи світу.

Наші діти боролися за ті принципи, кривавилися, лягли, життям власним освячуючи оцю святу правду, але український народ, а з ним багато інших, не користується тими принципами! Він даліше в неволі мучиться! А чому? Бо, на жаль, мало було таких, щоб могли у дипломатичному світові заважити на користь українському народові. Не знали, сердеги, як послужити тому українському народові, хоч любили його майже дитинячою любов'ю. Значиться, діти наші любили той народ, якого кров плила в їх жилах, хоч вони по роду вже американці. І ці, що сьогодні цікавляться долею українського народу, не вирікаючись Америки, стараяться служити йому, щоби допомогти йому в його незвідній долі!

Та, щоб скріпити ряди тих молодих працівників в користь збереження національної духовності української, всі ми мусимо звернути увагу на провадження наших домів, на дух який в наших панує, і на племіння української мови.

Ці наші діти, про яких мо-

ва, стверджують правдивість того, що діти з домів, в яких розговірною мовою була і є рідна українська мова, і племіння любов до українського народу — є гордістю для своїх батьків, а для народу є великим вкладом капіталом в скарбниці української духовності!

Отже дім — це перша національна святина! Бо там це є ті перші слова, які чує дитя так повні ніжності і любові в українській мові. Милосердя і краса материнської мови відбиваються нестертою печаттю народного духа на уяві дитини. Підрастаючи з дня на день воно збагачує свою мовну скарбницю з криниці домашнього духовного багатства.

Не відхиляймося від цього великого батьківського обов'язку племіння рідного слова по своїх домах.

Розговірною мовою повинна бути українська мова. І цю мову треба нам належно вивчити. А до того є багато способів. Та найлегше, ще читати, читати, читати свою літературу, свої часописи! Вдармося в груди і признаймося, скільки то книжок зігнали на полицях книгарських, бо не читали їх; скільки то наших найкращих письменників бідували і голодували, бо ми не купували їхніх книжок! Не вивчили ми своєї літератури, то ж не могли звернути уваги нашої дитини на таких майстрів українського слова і душі як Шевченко, Квітка, Товчак, Куліш, Леся Українка, Коцюбинський, Шашкевич, Франко, Лепкий, Стефаник, Кобилянська, Федькович, і їмже ність числа.

Ми не вивчили своєї історії, не знаємо величності слави наших днів княжої доби, Гетьманщини, з її великими гетьманами як Хмельницький, Виговський, Дорошенко, Мазепа і інші, не знаємо про знищення Запорозької Січі, не знаємо останньої боротьби за волю і свободу так тіла як і духа українського, ми і тепер не оцінюємо цієї важкої боротьби, яку веде УПА, що перед очима цілого світа кривавиться разом із всім українським народом, щоб вже раз той світ побачив, що кров українського народу є так само червоною, а не водною!

Так тому, що були байдужі до свого рідного слова і духа, ми сьогодні ще більше кривавимось, бо є ще й свідками огидного і бридкого виховання ледяних яничарів і підлих зрадників червоною Москвою таки при допомозі рідного українського слова, вбраного в зміст і дух московський!

Щоби скріпити ряди борців за волю українського народу нашими дітьми, народженими в Америці і вихованими на принципах демократичного духа, що став підставою існування і розвитку Злучених Держав А-

ЛЮБКА КОЛЕССА

світової слави піаністка, виступає у вівторок 27-го січня 1948, з власним концертом в Карнегі Гол у Нью Йорку. Початок год. 8:30 вечером.

М. Філомелія.

Закарпатець оповідає

5)

(Докінчення)

І за пару хвилин — уже на волі!

Я мусів розібратися скоро. Тільки у підштанках та у спідній сорочці лишився... Ось уже покляли мене й на операційний стіл...

А в голові свердлом: що з цього буде?... що з цього буде?...

Та нараз обернувся лікар, щоб до рук ін'єкцію взяти.

мерики, загріваймо їх до вивчення української мови, української пісні, української штуки! Наші домів нехай стануть оціми дійсними першими національними святинами.

Є вже багато видань і українських і англійських про український народ, даймо їм це все в руки! Видаймо, видрукуймо ще більше матеріалу потрібного для ознайомлення так себе самих як і наших американських приятелів. А до виконання цього не легкого праці в нас багато фахівців, даймо їм тільки за відплату можливість прожити, охоронити їх перед маревом голодової смерті, або вивезення на „родну“ на неминучу смерть з рук НКВД! Так мало треба для так великої праці! А ця праця зможе зміцнити нас як раз через наші діти!

Дім отже має бути початком народного виховання. За часто сьогодні дім не є першою національною святиною, але навпаки першою інстанцією винародовлення! Ми не здаємо собі справи з того, яку духову шкоду наводимо на свою власну дитину, яку шкоду заподіємо рідному своєму народові. Не оправдуймо себе тим, що дитина вивчиться української мови як підросте, і як піде до української школи. Самі ми, що так думали (а тепер ми вже постарілися) — знаємо, що це мильний погляд і переживаємо гіркий досвід неправдивості тих слів такі на наших власних дітях! Дитина не вихована в теплоті рідного слова, не зможе прийняти його пізніше з таким чуттям і з такою любов'ю, як ми бажали би. Це знають і батьки і учителі наших народних шкіл.

То ж памятаймо про цю народну заповідь: Дім — це перша національна святина! Не-мовознавче.

щоб мені заштакрикнути, а тоді вже й оперувати на сліпу кишку.

І тої ж хвилини кров мені вдарилась в голову. Як той вовк, ізстрибнув я із столу й ударив собою у двері. Вискочив я на хідбу, чи, як дехто каже, на коридор. А хідба довга. А на хідбі народу коло 20 душ на лікаря чекають...

А лікар за мною та кричить: — Лапайте його! Лапайте!... І інші кричать: — Лапайте!

І тоді народ увесь поставав проти мене, руки понаставляли хапати...

Та я, з великим страхом, як тая звірюка загнана, верт собою поміж той народ. Вони хапали мене за сорочку, за підштанці. Та за чотири секунди я звалив коло п'ятнадцяти осіб. Своїми кулаками я проклав собі дорогу і вискочив надвір, але вже доцїла голій... Пірвали бо на мені, як лапали, і сорочку, і підштанці. Хто скільки ззаду зловив, стільки йому й лишилося в руках...

Вистрибнув я голій надвір, а з двору до поля, а з поля до лісу!... І за пару хвилин — уже на волі.

Уже мені однаково загинати...

Три дні я нічого не їв. Нїде не показувався та голій лісам дорожив до кордону...

Що писала „Свобода“ тому 40 років?

Дня 23. і 30. січня 1908 р.

„КУДИ ДОРОГА“ — СТАТТЯ О. ОЛЕКСИ ПРИСТАЯ.

„Прихід українсько-католического єпископа С. Ординського до Америки і поява неfortunної буллі, виданої Апостольською Столицею для американських русинів, наробили такого хаосу між священиками в Америці, а вслід за тим і між народом, що сьогодні важко приходиться людині зорієнтуватися“ — такими словами починає о. Олексю Пристай свою статтю з наголовком „Куди дорога?“. Зі статті виходить, що гадяцьке й угорське духовенство внесло протест проти буллі, яку привіз з собою єп. Ортинський, а якої не оголосив. Булла креувала гр.-католического єпископства в Америці без окремої дієцезії, вводила celibat духовенства й тому викликала протести. Крім замішання через буллу прийшло ще до ворожнечі угорського духовенства до єп. Ортинського як українця.

МІСЦЕВІ ВІСТІ.

Дня 12. січня відбулося в Ботлер, Па., в салі під церквою аматорське представлення „Зімчений Юрко“, яке випало бездоганно. Вступне слово виголосив перед виставою і сольоспів „Родимий краю“ відспівав д. Малецький. — Новоотворену парафію в Сайксвил, Па., обняв о. Мирон Данилович. Він буде доїжджати що другу неділю до Форд Сіті, Па. — 5. січня відбулася єпископська візитація церкви св. Петра й Павла в Джерзі Сіті. Підчас архиєрейської Служби Божої, відправленої єп. Ортинським, співав хор під управою Олексія Ніколина. Асистував місцевий парох о. А. Гумецький. Був теж концерт, на якому співала шкільна дівтора.

З БРАЗИЛІЇ.

Як читаємо в ч. 3 бразильської „Зорі“, старшина тов. „Провіт“ в Куритиби ухвалив одворити українську школу в кімнатах товариства. Учитель уже є, а крім того ред. „Зорі“, С. Петрицький, обов'язався учити безкорисно 6 годин тижнево. — На весну має прибути до Бразилії о. Павло Петрицький, який обійме парафію в Ріо Кларо. Це буде перший світський священик в Бразилії. — Підчас розбиття корабля „Гваска“ затонула одна родина українських емігрантів: Іван Бігус з жінкою й двома дівчатками.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО В КИЄВІ.

З Новим Роком 1908 заходом українського видавництва „Ранок“ друкуватиметься новий збірник „Українська Муза“, поетична антологія під редакцією Олексія Коваленка, у 12 випусках. В антології увійдуть твори всіх українських поетів. Збірник буде великого формату й обійме 1,200 сторінок друку. Адреса: Київ, Іванівська вул., ч. 75, Олексі Коваленкові.

У порожніх німецьких хатах знайшов я подрану блюзу, пірвані штани, знайшов якісь пантофлі... Убрався... Дещо виживав... І так лісами все дорожив та дорожив до кордону. Боявся кудись і заходити...

Та ось здалося мені, що я вже перейшов кордон. От підхожу я до одної хати, питаю німця, де є кордон. А він мені й каже:

— Далі. Отам за кілька кілометрів. Бачу, не дійшов я ще до кордону. А тут з хати виходить якийсь чоловік та й питає мене гостро по чеському: — Ти чех — Чех, — кажу йому теж по-чеськи.

А він враз крутнувся і зник. Відчув я щось недобре, та швидше у ліс, та прискороною ходою до кордону.

Іду, поспішаю, серцем тривожусь, аж чуваю раптом гупотить щось за мною. Зирк! — аж то чеські фінанси женуть, доганяють. Вже десь либонь за 150 метрів від мене...

І я подумав: уже мені однаково загинати!

І я верг собою уперед, як завжди.

А фінанси кричать: Стуй! Стуй!

Не так, як руські, що зразу стріляють. Не стріляли, а тільки бігли й гукали, щоб я зупинився.

Та я утік від лісу від своєї смерті, а сторожі за мною гонили. З кілометр чи два гонили. А як я на їх крик не спинявся та тікав — зачали по мені стріляти.

Із 50 разів стріляли по мені і 8 дір зробили у моїй одежі, і три рази зранили мене. Ось цю руку, бачите? Ось отут ногу і ще ось тут... Та Бог не судив мені там смерті. Не вбила мене жодна куля, тільки зранили, і я ще годин був утікач. І утік я до американської зони...

(Кінець.)

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

Вереск банкротів (Докінчення зі стор. 2-гої).

скритикованих письменників, не має нічого спільного з добром української літератури. Його метою є остаточна русифікація. Та сама „Літературна Газета“ подає, як зразок творчих здобутків за останні часи, список творів української підсоветської літератури. Є там „Люди з чистою совістю“ П. Вершигори і „В окопах Сталінграда“ Віктора Некрасова — твори, нагороджені сталінськими преміями. Питання тільки — чи ці твори можна зачислити до літератури української, коли оба написані по російськи? Вершигора, можливо, навіть українець, але „Вітчизна“, друкуючи його твір, подає, що це переклад з російської, а Некрасов з Україною має хіба те спільне, що заїдає з апетитом український хліб і сало. Черговий визначний твір, що його подає „Літературна Газета“ як здобуток української літератури під советами, це роман Ванди Василівської „Коли запалає світло“, написаний тим разом, для відміни, по польськи. Пані Ванда відома як неопогана польська письменниця, сьогодні зневажена самими поляками за участь у квіслінгівському люблінському уряді і за торг кров'ю варшавських повстанців. Що їй дає право бути сьогодні зачисленою до української літератури? Бо те, що є жінкою Корнійчука, хіба ще мало, щоб стати українською письменницею. Як бачимо, чільні здобутки советської літератури на Україні не повстали навіть в українській мові, і це справді, без жарту, велике досягнення Москви на Україні в 30-річчя революції і 27-річчя окупації України!

А українські письменники, як обіграні спритним фальшивником картярів, без копійки в кишені, починають тепер сварку і біжку з такими ж самими обіграними колегами...

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПРАВДИВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФОЛЬКЛОР ПІД СОВЕТАМИ (Українські Приповідки-Частівки) Зібрав Гр. Сенько Ціна 25 центів.

З цих приповідей кожний може переконатися, що думає український народ про комуністичний устрій в Советському Союзі.

Зомовлення враз з належністю слати до: „СВОБОДА“ Р. О. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Жерти, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 24.	Видля:	Жертва:
204 Nicholas Olson	292 Степан Гельнер	2.00
219 Michael Markiw	306 А. Андрийків	2.00
223 Michael Porowich	306 С. Береза	2.00
270 Н. Н.	306 І. Ошуст	2.00
275 Михайло Курно	306 І. Крохмальний	1.00
275 М. Гречин	323 Дмитро Янчин	5.00
275 І. Сосулський	347 Іван Галата	5.00
275 І. Гречин	350 Теодор Пастушак	2.00
275 В. Косів	357 Олександр Гвозд	2.00
275 М. Юрків	361 Платон Стасюк	10.00
275 М. Курно	371 Степан Дзюбатий	2.00
275 П. Пала	385 Косма Тумко	2.00
276 Іван Кухарський	386 Олександр Попов	2.00
	387 Наталя Штогори	2.00
	432 Надя Дублянська	2.00
	467 Михайло Гадько	5.00

Увага!

ШКАГО і ОКОЛИЦЯ!

Увага!

За ініціативою ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ПРИ СПІВУЧАСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПАРОХІЙ, ГРОМАД, ОРГАНІЗАЦІЙ, БРАТСТВ, КЛЮБІВ

КОНЦЕРТ

29-х роковин проголошення Соборности Українських Земель

В НЕДІЛЮ, 1-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1948 Р. в годині 2:30 попол. в Шопен Школі при Райс і Вестерн Вул.

Українці! Прийдіть громадно, щоби спільно згадати про той світлий момент проголошення злуки всіх українських земель в одну Соборну Самостійну Українську Державу і запротестувати проти поневолення наших братів, що стогнуть нині під московським караволом в соборній московській турмі.

В програмі концерту візьмуть участь: Д-р Л. Цегельський, редактор „Америку“ і учасник проголошення акту соборности; о. Ігумен С. Журавельський ЧСВВ; о. О. Мишин, української православної громади; д-р І. Смух; д-р Ю. Желтвий (закарпатець), недавно з Європи; Український Хор міста Шкаго під управою п. Семена Чуби; піаністка п-на Е. Барабаш; сольо п. Юрченко, і інші мистецькі сили.

Весь дохід призначений на допомогу українським скитальцям і Українській Повстанчій Армії, що даліше бореться за звільнення українських земель від окупантів.

Вступ вільний.

СЛАВА АМЕРИЦІ! — СЛАВА УКРАЇНІ!

3 ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЬО ЙОРК.

3 нагоди закінчення адміністративного року тов. „Дністер“.

Коли в якомусь місцевім не-фінансовім товаристві річний оборот доходить до \$40,000, то це вказує на розвинене життя товариства. Коли так, то варт згадати, що в Нью-Йорку таким товариством є тов. „Дністер“, яке водночас є 361 відділом Українського Народного Союзу. Коли ж згадати, що в цьому відділі є 1,201 членів, то можна сказати, що це найбільший Союзний відділ в Злучених Державах. А коли так складуться відносини, що уряд товариства ніколи не занедає свого обов'язку, тобто вести в товаристві провід і захоплювати членів до сповнення членських і громадських завдань, то вже те саме вказує, що таке товариство мусить стати провідним у громаді.

Про український Нью-Йорк часом годі говорити як про суцільну громаду, як це буває з іншими громадами. Тому поодинокі товариства мусять вести громадські справи так, щоб заступити поняття громади. Таке є з товариством „Дністер“. Звичайно так буває, що інші товариства оглядаються, як сповнить „Дністер“ цей чи другий обов'язок. Тимто уряд члени „Дністра“ свідомі цього, що їм треба бути у всьому добрим прикладом. Тому і привикли брати себе поважно не лише як членів під час місячних та принагідних зібрань, але теж як громадян. Хто знає поведінку членів „Дністра“ на зібраннях, такий розуміє, що товариство „Дністер“ у Нью-Йорку є школою для громадської поведінки і товариського парламентаризму.

Оці замітки приходять на думку при закінченні адміністративного року в тов. „Дністер“ і при починанні нового ділового року. З огляду на великий навал праці при закінченні року, треба було в статуті передбачити подвійні річні збори товариства: одні звичайні, тобто ділові, щось в роді місячних зборів; другі кінцеві, отже виборчі збори, на яких складається фінансовий і загальний звіт з діяльності, ухвалюється абсолютною уступачою урядові і вибирається новий.

На річних зборах 27 грудня, укладених в церковній залі св. Юрія при 7-й вулиці іменем контрольної комісії склав звіт секретар комісії Семен Демидчук, виказуючи дбайливу працю голови, Мартіна Малетича, несподівано помершого на удар серця небіжчика заступника голови Якова Воробяка, фінансового секретаря Петра Кучми, рекордового секретаря Степана Левка і касієра Миколи Левковича. Екзекутивним урядовцям треба завдячувати солідне ведення всіх справ, а довголітньому фінансовому секретареві Петрові Кучмі совісне дбання про збільшення маючої товариства за довгі літа його урядування. Це не зменшує заслуг інших екзекутивних урядників, які працювали з ним у минулому, як от бувшого касієра Івана Галичанина й теперішнього касієра Миколи Левковича та бувшого голови Мартіна Малетича, який цього року не прийняв уряду, щоб зробити місце молодшим.

Для точнішого розуміння діяльності товариства на фінансовім полі варт хоч загально згадати, що в приходах мало товариство в 1947 році \$43,041.41, в розходах \$41,802.39, отже осталося готівки \$1,239.02, а крім того ще незаплановані вкладок з кінцем року на суму \$1,762.20. Приріст чистого маючої за минулий рік був \$701.28, а загальна вартість маючої виносить \$15,380.50.

У минулому році померло 10 членів товариства, а їх родини дістали по \$200 помертвого крім винців, які товариство з права дає на домовину небіжчиків членів. Вже оце само вказує, скільки видатків має товариство. До того треба пригадати на допомогу хворим членам, яка в минулому році досягла суми \$2,035.00.

Громадські справи фінансує „Дністер“ двома способами, а це: асигнувати з своєї каси на різні народні потреби, а крім цього збирає ще від членів. В минулому році таких жертв було разом \$625, а в

інших роках вони ідуть на тисячі доларів.

Щоб призначити фонди на згадані й інші видатки, товариство „Дністер“ мусить улагоджувати різні власні імпрези, які звичайно називаються „підприємствами“. До таких підприємств належать пікніки, балі, представлення, ювілейні річниці. Ці імпрези відбуваються окремо від інших загально громадських імпрез, які улагоджує Об'єднаний Комітет Українських Національних Товариств, в яким тов. „Дністер“ бере провідну участь через своїх делегатів.

Останні річні вибори з 27 грудня 1947 були замітні тим, що до уряду ввійшли численні молоді сили, виховані вже в Америці. Так на становищі голови прийшов ветеран американської армії Володимир Павлів, а давній голова М. Малетич прийняв становище заступника голови для помочі в праці новому. Другим заступником вибраний теж ветеран, Іван Шамен, а його молодша дружина ввійшла в склад контрольної комісії побіч Івана Галичанина й С. Демидчука. З давніх членів екзекутивного комітету залишилися фінансовий секретар (Кучма), рекордовий секретар (Левко), касієр (Левкович). Контролюючих перебрали: Дмитро Помейчук, Мих. Іванчик, Анастасія Миронюк. Бібліотекаром став Степан Валович, прапорщиками Волод. Озерничий і Гр. Лобичів. Опікуни маючої: Дмитро і Василь Савицький, Микола Паньків.

Виборчі збори перевів вміло Степан Ковальчук і Максим Савицький, секретарювали: Дмитро Попів і Степанія Шамен.

На конституційні зібранні нового уряду 5 січня новий уряд перебрав урядування й склав програму цілорічної праці, при чім подякував уступаючим членам давнього уряду, а саме: Михайлі Мельник, Ол. Олексів, Катерині Левко, Григорію Агресові, Василеві Бучинському й Петрові Чорний за їхню щирну працю. Тому, що 1948 рік є ювілейним роком в житті українського народу, тов. „Дністер“ взяло ці свята під увагу при укладанні своєї програми.

С. Д.

НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

На допомогу борцям за волю.

Україна знаходиться в боротьбі за життя народу. В рядах Української Повстанчої Армії, котра в теперішніх днях має велике завдання показати перед світом, що ми українці боремося проти наїзників за нашу вільну і соборну Україну, є наші сини і доньки.

Нашим завданням в Америці є дати поміч героям в боротьбі за землю обліту кровю. Хмельницький, Петлюра і Коновалець вели наш нарід у боротьбі проти загарбників. Тяжке і небезпечне змагання, котре коштує багато жертв не припиняється й сьогодні.

Ми віримо, що успіх увінчає діло Української Повстанчої Армії. Щоб їм допомогти, наше товариство „Любов“, 370 відділ У. Н. Союзу, зложило на своїх річних зборах: з каси \$50, а слідуючі члени по \$2: Ю. Березицький, С. Дікуш, Ю. Бурбела; по \$1: Д. Небор, П. Пириняк, О. Гіна, М. Сампара, А. Василік, П. Столяр, Н. Дерень, П. Волянник, М.

Тайзар, К. Марущак, В. Колісник, В. Гіна, С. Сузаянський, Г. Хомета, Ю. Серденський, Н. Лотоцький. Разом зібрано і відіслано до Українського Американського Допомогового Комітету \$72.

Горячий патріотизм заставив цих людей зложити свою жертву на спільну таку і цим принести поміч для найкращих синів України.

Секретар Відділу.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

З відчиту на допомогові цілі.

Старанням відділу ОДВУ ч. 8, організованого відчит, на якому бесідником був Вол. Шемеряк з Шикаго, І. Зясувавши коротко світові події, бесідник довше зупинився над потребою об'єднання всіх українців для спільної боротьби проти Москви, що без огляду на краску, завжди є головним ворогом України.

На ці самі теми говорив теж другий бесідник, Вол. Сімецький, що також недавно прибув зі скитальщини. На закінчення переведено збірку, і по оплаті розходів переслано \$25.40 до ЗУАДКомітету в Філадельфії.

Жертували: по \$5: Попович (старший), Попович (мол.), В. і Р. Коконь; по \$2: Я. Паула, М. Кукіч, Н. Декан, І. Филіппів, Т. Павліна, Г. Голубець, Н. Павлюк, Віваровський; по \$1: о. Цукорник, В. Гузіль, Жук (ст.), М. М. Миречко, Динег (з Лейк Вуд), Г. Швабляк, Г. Бугайчик, В. Сорочак, М. Мураль, Конет, Д. Мозирч, Сушильницький, М. Паламар (з Дітройт), А. Курч, П. Свідрик, І. Жук, І. Тремблук, В. Сидір, М. Фурила, М. Матишин, А. Костельник, Н. Бежик, В. Сенік, Г. Степанік, А. Лупань, М. Яким, С. Сушильницька, І. Трусів. — Дрібними 40 ц. — Разом \$59.40.

Комітет.

НЬО ГЕЙВЕН, КОНН.

Для воєвків УПА.

Нью-Гейвен знов оживає. Бувало, давніми часами, українська громада в Нью-Гейвен була 13-тим центром збірок на різні народні цілі. Тепер пробуємо знов піднятися вгору.

Товариство Української Січі ухвалило на річних зборах вислати зі своєї каси різдвяний дар в сумі \$25 на воєвків Укра-

їнської Повстанчої Армії, котрі знаходяться в американській зоні в Німеччині. Гроші вислато до ЗУАДКомітету в Філадельфії.

За уряд Тов. Укр. Січі: К. Стасюк, М. Довгий, і М. Мурин.

КАНЗАС СІТІ, КАН.

Збірка на допомогову акцію.

На річних зборах ухвалено висигнувати з відділової каси на скитальників \$25, а поодинокі члени зложили: по \$5: Д. Яремко, В. Феден, М. Левусів, Н. Янчинин, Д. Кархут; по \$3: М. Крикльвий, Н. Кархут; по \$2: С. Звадюк, А. Муфчі. Разом усіх \$60, котрі вислато до ЗУАДКомітету у Філадельфії. Всім жертводавцям щире спасибі. Збірка продовжується.

Дмитро Яремко, предс.; Василь Феден, касієр; Дмитро Кархут, секр.

БРУКЛІН, Н. Й.

Прикладні річні збори 325 від. У. Н. Союзу.

Товариство Запорозька Січ, від. 325, У. Н. С. відбуло дня 13. грудня 1947 річні збори. При тій нагоді ми пам'ятали теж і за наших скитальців. Цю справу порушили деякі з наших провідних членів, а всі інші завдячили радо за допомогу нашим рідним в нещастю.

Тов. Запорозька Січ висигнувала з каси \$100; знов члени зложили такі жертви: М. Костів \$25; Н. Лебедь \$10; а по \$5: І. Бішко, П. Малицький, Д. Висоцький, А. Курило, Д. Цюпа; Г. Малко \$4; а по \$2: В. Палащук, М. Поврозник, І. Гавришко, М. Турко, І. Завадов-

КУРКУЛЬСЬКА ВІЛІЯ

ЗБІРКА НОВЕЛЬ ДОКІЯ ГУМЕННА

Зміст: 1. Пахоць польових квітів; 2. Сосна чекає чуда; 3. Барбос Пятій; 4. Куркульська вілія.

Ціна 15 центів.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“
P. O. Box 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

ський, М. Заплітний, І. Врубль, Д. Сметанюк, І. Михалюк, С. Лис, Л. Кіс, Е. Біленький, А. Палащук, П. Шипорт; по \$1: С. Заблоцький, В. Возняковський, М. Дикий, І. Дикий, П. Яцишин, М. Волинський, М. Сидловський, П. Когут, І. Малко, І. Цюпа, І. Бочковский, П. Баран, С. Романський, М. Павлін, Н. Ройко, А. Крук, Н. Ткач, Г. Бардак. Дрібними датками \$6.50. — Разом зібрано \$210.56, які вислато до Зл. У. А. Д. Комітету в Філадельфії.

П. Малицький, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З похорону на скитальців.

Дня 29. листопада відбувся похорон пок. Петра Сірого, члена Тов. „Єдність“, відділ 163 У. Н. С. По похороні зійшлася родина і члени до Клубу Горюжан на поминки. Предсідник відділу, М. Курко за-

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШАРОН, ПА. — Тов. Вільна Україна, від. 386, повідомляє всіх своїх місцевих і позакісцевих членів, що річні збори відбуваються в невідомо, 1. лютого, в годині 1. пополудні, за раз по Ст. Божий, в українській церковній правос. залі на Кларк уці. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до вирішення і буде звіту урядників та вибір урядників на 1948 рік. — Д. Кучмак, гол.; І. Лисоріп, кас.; А. Попов, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Клуб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх місцевих і позакісцевих членів, що на річних зборах, котрі відбулись 13. січня, вибрано тойсамий уряд, що був минулого року. Місячні збори будуть відбуватися так, як раніше, у кожний вівторок по 10-тім, в У. Н. Домі при Філіт вул., в год. 7.30 вечір.

Збори ухвалили: що товариство буде виплачувати помертве \$100, але кожний член має платити як (за похорон) \$1.50. А ті всі члени, що платили раніше до товариства 5 центів, тепер мають платити 10 центів. Безнефит для хорих членів буде такий як раніше по \$8 тижнево через 10 тижнів. Член котрий захоче, має сейчас повідомити секретаря. Члени, які бажають і надальше платити свої вкладки річно, пірвічно, чи що три місяці, мають такі вкладки платити наперед. Також пригадується до уваги членам, щоб не легковажили собі: плачання вкладок, і заласкай вкладки вірнішали якнайшорше, бо інакше будуть суспендовані. А товариство не буде за нікого платити вкладок, бо має все до виплати багато бенефіт хорим членам. Хто із членів є занятий працею, і не може прийти на збори, то має свою вкладку передати іншим до заплачення, бо розмет до Союзу за всіх членів треба заплатити кілька днів перед кінцем кожного місяця. — У місяці травні товариство влаштує бал, і кожний член має взяти і заплатити за тікет, а не відмовлятися чи звертати, бо із всяких підприємств товариства майже весь дохід йде на бенефіт хорим членам. Т-во теж візьме участь у травні, разом із іншими товариствами, а дохід буде призначений на поміч нашим скитальцям. Кожний член також має заплатити за один тікет. — За уряд: М. Сидик, предс.; М. Сакотіа, касієр, В. Кушнір, секр. — Walter Kushnir, 204 Virginia Ave., Jersey City 4, N. J.

„СВОБОДА“
P. O. Box 346,
JERSEY CITY 3, N. J.

брав слово і сказав, що пошануємо пам'ять Покійного гарно, коли зложимо жертву на поміч скитальцям. Родина і члени зложили \$38. Гроші розділено так: на скитальців \$28, а \$10 для студента на скитальщині в Німеччині, котрий переписується з односельчанами села Теплиць. Суму \$28 передано до Зл. У. А. Д. Комітету, а \$10 до громади Тепличан.

Іван Потучко.

ПАЛМЕРТОН, ПА.

На допомогу скитальцям.

Наш 369 відділ У. Н. Союзу перевів на внесення відділового секретаря збірку на допомогу скитальцям на річних зборах.

Жертували: Д. Мімкович \$3; по \$2: Н. Грецишин, А. Фриньк, В. Завалій, П. Гусак, С. Навашський, С. Дмитрик; по \$1: М. Куба, І. Березак, І. Климишин, І. Кольтонюк, О. Палтер, В. Пукас, К. Литвин, В.

ПОШУКУВАННЯ

ПОШУКУЮ

ПЕТРА МАРІШІН
з села Ягаш, повіт Рогатин. Пошукує його брата Василя сина ДМИТРО МАРІШІН
Він тепер є в Німеччині і я маю від нього лист. Прошу зголоситися на адресу:
Mrs. JOHN HORIN
829 W. Garfield Ave., Elkhart, Indiana

ВАСИЛЬ БОЙЧУК
і Залішч пошукує
МОКОЛУ ЮДУ,
АНТОНА РУДИКА
МИХАЙЛА ДМИТРИКА
або його синів. Адреса:
BOJTSCHUK WASYL
Furth Bayern
Pegnitz 27 bei Sieber
U. S. Zone, Germany.

АНДРИЙЧУК МИХАЙЛІНА
(Івана) шукає вуйка
КОКОТАВЧУКА ДМИТРА
та кривних: МИХИТА, МИКОЛА і МИХИТОК ВАСИЛЬ із Пшеничник. пов. Станіславів, Галичина. Моя адреса: ANDRIJCZUK MYCHAILINA, Attnang-Puchheim, Zentrallager, Kreis, Vöcklabruck, Oberösterreich (Austria) U. S. Zone.

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА,
котрий знається на фермерстві і як ходити коло курей і качок. Фарма положена близько великого міста, між своїми людьми, де є своя церква. Голоситись:
SVOBODA
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

FLORIDA
Якщо маєте намір купити тут ДІМ, ЗЕМЛЮ чи БІЗНЕС
незабудьте перше заїхати або написати до свого. Інформації даром.

ІВАН ВОРОНА
Reg. Real Estate Broker
7595 N. MIAMI AVENUE
Ph. 7-6433
MIAMI 38, FLORIDA

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
повідомляє, що його
форієрська робітня
є тепер під числом
265 East 4th St.
BETWEEN AVES. V & C
New York City
Telephone: Spring 7-3566
Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ і ПЕРЕРІБКУ
та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ
сторидж на літо.
Самий сторидж на літо 2% від cost.

Втішена своїм новим одягом,
Джена забажала поглянути на себе в дзеркало.

Тоді саме пан джунглі вхопив її і пігнав з нею до ставу в джунглях.

Своїми сильними раменами він тримав її понад поземом води... вона тішилася такою забавкою до повного задоволення.

Банда втікачів зближалася ближче, не звернувши уваги на голодну чорну пантеру, яка засілася в засідці поза розбитками.

Дутко, Я. Марусевич, П. Богонос. Решта дрібними. — Разом зібрано \$26.

Михайло Куба

ДЯКО-ВЧИТЕЛЯ

ПОТРІБНО СЕЙЧАС
КВАЛІФІКОВАНОГО
ДИРИГЕНТА-ДЯКА,
або такого чоловіка, що бажав би навчитись диригентури і дяківства.

Зголошення слати до:
THE HOLY TRINITY UKRAINIAN
ORTHODOX CHURCH
3993 Humboldt Ave., Detroit 8, Mich.
Tel. Tyler 8-8570.

ІВАН КОВАЛЬЧУК
FUNERAL DIRECTOR
& EMBALMER
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЩИНІ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА
У випадку смутку в родині
камітє як в день так і вночі:
JOHN KOWALCHUK
129 GARDEN STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
881 SPRINGFIELD AVE.
NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГАТО
Заряди ШАДІТЬ дешево
з вашого забезпечення.
Ми укладуємо прекрасні ЦІЛИЙ
ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині камітє:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український
погребовий зарядчик
в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Blgelow 3-6762
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядкує погребом по \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ
В BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦІХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2668
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577